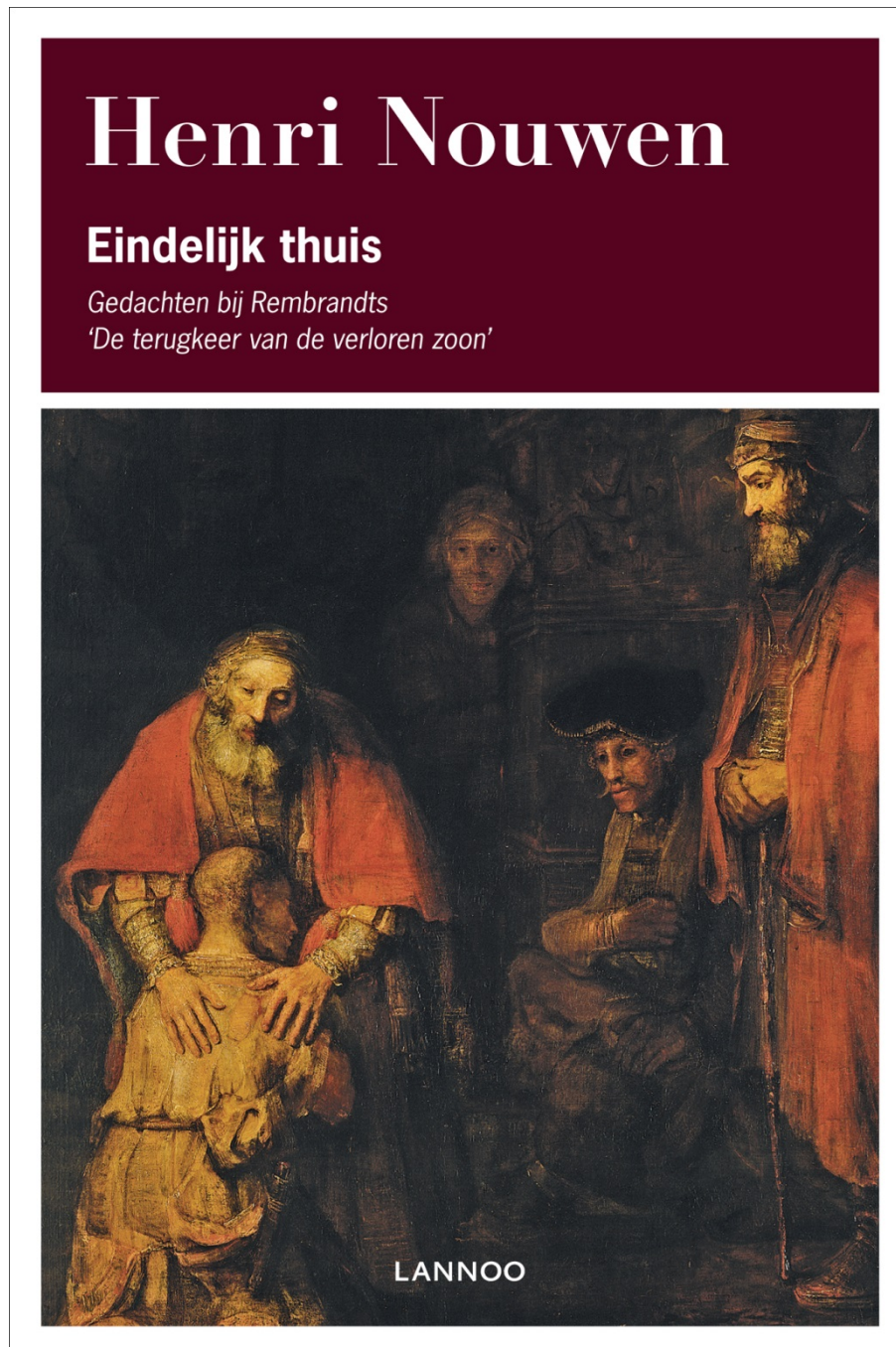

EINDELIJK THUIS – GEDACHTEN BIJ DE TERUGKEER VAN DE VERLOREN ZOON

Het verhaal van de verloren zoon komt uit het evangelie van Lucas (15,11 – 31). De schilder Rembrandt heeft dit verhaal vaardig op doek geschilderd, de schrijver, priester Henri Nouwen, heeft er een mooi boek over geschreven : 'Eindelijk thuis'. Het is een boek dat me bijzonder heeft aangegrepen. Zelfs Hilary Clinton, ooit presidentskandidate in Amerika en echtgenote van president Bill Clinton, zei dat dit het mooiste boek is dat ze ooit gelezen heeft.

De auteur

Henri Nouwen (1932-1996) is Nederlander, maar heeft ook een tijdlang in Amerika gewoond. Hij is de auteur van tal van prachtige spirituele boeken. Nouwen studeerde psychologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen en schreef talrijke spirituele werken

in het Nederlands en het Engels. Hij was een tijd lang missionaris in diverse landen in Latijns-Amerika. Hij doceerde in de Verenigde Staten aan de University of Notre Dame, Yale University en Harvard University. Iemand om u tegen te zeggen.

De inspiratie

Nouwens boek begint met de bestudering van het schilderij van Rembrandt. Uren en dagen heeft hij het tafereel bekeken en herbekeken. Toen hij én het evangelie én het doek geanalyseerd had, is hij zijn bedenkingen beginnen neerschrijven in zijn meesterwerk: 'Eindelijk thuis'.

Hij stelt vast dat alles draait om drie grote spilfiguren: de Vader, de oudste zoon, en de jongste zoon. Iedereen kent de parabel uit het Lucas-evangelie. Kort samengevat komt het hierop neer:

Een man had twee zonen. De jongste zoon vraagt zijn deel van de erfenis, en vertrok naar een ver land. Daar heeft de jongste zoon al zijn geld opgemaakt, en beslist, uit armoede, terug naar huis te gaan, en tegen zijn vader zegt: 'Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen u.'

Van blijdschap laat de vader het vet gemeste kalf slachten. Hij wil een feest organiseren omdat zijn zoon die verloren was, naar huis is terug gekeerd.

Toen de oudste zoon van het land thuis kwam, was hij kwaad en zei tegen zijn vader: 'Ik dien u nu al zoveel jaren, maar mij hebt u nog nooit een bokje gegeven om met mijn vrienden feest te vieren.'

Maar de Vader antwoordde hem: "Jongen, jij bent altijd bij me, en alles wat ik heb is van jou. We moeten feestvieren en blij zijn, want die broer van je was dood en is weer levend geworden, hij was verloren en is teruggevonden.'

De identificatie

Nouwen identificeert zichzelf achtereenvolgens met de verschillende personages van het schilderij en de parabel.

Hij beschrijft hoe hij zichzelf herkent in de jongste, verloren zoon en trekt tevens de lijn door naar Jezus als de ware Verloren Zoon van God.

Vervolgens identificeert hij zich met de oudste, thuisgebleven zoon, om opnieuw te eindigen bij Jezus als de ware Oudste Zoon van God.

Tot slot komt hij uit bij de vader, waarbij verwezen wordt naar God de Vader, die Zijn kinderen uitnodigt om, in de diepste zin van het woord, thuis te komen en deel te hebben aan Zijn vreugde.

Nouwen komt bij het naderen van het einde van zijn geestelijke zoektocht tot een bijzondere conclusie, die voor hemzelf persoonlijk ook als een verrassing komt. Om zijn geestelijke reis te voltooien, zal hij niets anders moeten doen dan de vader te worden, in tegenstelling tot de eigenheid van het zoon zijn te gebruiken en om jezelf op een afstand te houden.

Nouwen schetst hierbij 3 wegen - de weg van het verdriet, de weg van de vergeving en de weg van de edelmoedigheid - om uiteindelijk een vader te worden die kan zegenen en vergeven.

Het boek wordt besloten met een epiloog, waarin Nouwen uiteenzet, hoe hij het vaderschap in zijn dagelijkse leven vormgeeft, hoe hij 'leeft vanuit de parabel en het schilderij'...

Conclusie & nabeschuiving

Ik ben van mening dat veel mensen het lezen van dit boek als een verrijking van hun geestelijk denken zullen ervaren. Het geeft een nieuwe en verfrissende kijk op de

gelijkenis van de verloren zoon, een verhaal dat voor sommige mensen misschien al vanaf hun kleuterjaren als overbekend ervaren werd. Maar Nouwen brengt de zonen én hun vader wel heel dicht bij de mensen. Op deze manier gaat deze gelijkenis pas echt leven... En dat zal De verteller-van-het-eerste uur ook wel op het oog gehad hebben. Ook kan ik me voorstellen dat er een soort therapeutisch effect van dit boek kan uitgaan. Wellicht zijn er lezers die blij zijn zichzelf door middel van dit boek te herkennen in bijvoorbeeld de gedachten van de oudste zoon en een weg aangereikt krijgen om terug te keren tot de vader. Of mensen die rondlopen met een vrij negatief beeld van God de Vader en dat misschien zullen bijstellen na Nouwens' uiteenzetting over de uitnodigende vader. Zoals ik al eerder opmerkte, komt hierin de psychopastorale kant van Henri Nouwen sterk naar voren. Hij opent hier vensters voor mensen die opgesloten zitten in een bepaald zelfbeeld of vorm van zelfbeklag.

Dit is dan ook de reden dat ik deze parabel graag hanteerde in mijn homilie tijdens de periode dat ik gevangenis-aalmoezenier was. Hierin kon ik de eenvoudige link leggen dat wij als zondaar (zeker in de gevangenis) misschien wel konden vergeleken worden met één van de twee zonen, maar dat wij ook altijd konden en mochten terugvallen op Onze Vader, die met zijn groot hart, steeds vergevingsgezind is.

Bij Nouwens uitgebreide bespiegelingen over het schilderij van Rembrandt bekruipt me overigens de gedachte dat Nouwen er in bepaalde opzichten méér uit lijkt te halen dan dat Rembrandt er ooit in heeft kunnen leggen... Nouwens gedachten bij dit schilderij zijn in de eerste plaats persoonlijke gedachten die hij vanuit zijn eigen denkkader heeft geformuleerd. Zij getuigen van de gedrevenheid en de passie van Nouwen voor dit schilderij en de liefde waarmee hij zijn boodschap hierover aan het papier wilde toevertrouwen. Wat Rembrandts werkelijke gedachten zijn geweest tijdens het maken van dit schilderij, is iets wat we nu niet meer kunnen achterhalen. Maar wellicht is hierbij ook sprake van 'elkaar aanvullen': Rembrandt gebruikte de schilderkunst om op subtiele wijze weer te geven hoe de verloren zoon 'eindelijk thuis' kwam bij de vader en Nouwen de schrijfkunst om op sublieme wijze de lezers aan te moedigen ook 'eindelijk thuis' te komen bij de Vader...

Een extra: je kan het boek gratis downloaden via

<https://sites.google.com/a/by.books-now.com/en77/9789020929447-65ulacGEdidia46>

Mark De Vos
Diaken